

Jærn! Men det er dog i Grunden talt et underligt Forsvar, thi Tømmer og Jærn trænge vi til her i Landet, og det er dog en egen Maade at forsvare, og paa, at vi fordyre de to Artikler for at fortrædige Svendstjerne. I det hele taget kommer man til den Slutning, at det Protektionisterne kalde et Forsvar, bestaar i den Regel: Naar Udlandet giver dig en Lussing, saa giv dig selv to Lussinger, saa opnaar du Balance.

Den Opfattelse, at Toldspørgsmaalet i Virkeligheden er et Samfundsspørgsmaal af allerverdste Betydning, findes i Reglen ikke af det Mindretal, der opnaar Fordel ved de Fejl, der ere i den nu bestaaende Tarif. Dette ser man klart, naar man gennemløber de Andragender, som Industrien sender ind, hver Gang Toldloven er til Behandling. En meget fremragende Statsmand, Spønne, udtalte en Gang om disse Andragender følgende: Disse høje Beskyttelseskræb fremjættes ikke fra nogen Side med mere øredøvende Kraft end fra vore tilshneladende saa patriotiske industridrivende. Jeg skal nævne Dem enkelte af disse Andragender, og jeg tror, at Rigsdagen og Tinget kunne have godt af en Gang at høre en sagkyndig Udtalelse — det er nemlig som sagkyndig, at jeg udtaler mig i dette Tilfælde. Vi have her i Landet en Gardinfabrikation. For en 7—8 Aar siden blev der ikke lavet Gardiner her i Landet, Tolden var 1 Kr. pr. Pund, og denne Told gif ind i Statskassen. Saa kom der et Par stoffe Væbe hertil. Regeringen havde i 1889 foreslaaet Gardintolden nedsat fra 1 Kr. til 42 Øre. De Mænd, der ejede disse to stoffe Væbe, sendte øjeblikkelig et Andragende til Landstingets Toldudvalg, og i dette udtaltes der følgende: Vi formode, at det har været det høje Ting ubekendt, at der her i Landet findes en Gardinfabrikation. Da Gardiner maa betragtes som Luxus, finde vi det rimeligt, at man vedblivende opkræver Tolden med dens fulde Beløb, nemlig 1 Kr.! De sagde endvidere: Vi beskæftige imellem 20—25 Arbejdere, og vi synes, at der var al Anledning til at støtte en saadan Industri! Hvad gjorde nu Regeringen i dette Tilfælde? Tolden var, som sagt, 1 Kr. pr. Pund, og der var en ret betydelig Indførsel. Det handlede sig om at forsvare Statskassens Interesser paa bedste Maade. Regeringen svarede med øjeblikkelig at stille et Væbdringsforslag til sit eget Toldforslag, og dette Væbdringsforslag lød paa, at Gardintolden skulde sættes op igen til 1 Kr. Altsaa, de Fabrikanter, der sendte Andragendet, havde fejret. Hvad blev nu Folgen heraf? Vi fik hurtig en Fabrik til foruden den, vi havde

i Forvejen, og da jeg før nævned mig som sagkyndig, tør jeg maaste med det samme nævne, at jeg er Medejer af den anden Fabrik. Nu ere vi naaede saa vidt her i Landet, at vi producere ca. 300,000 Pund Gardiner om Aaret. Tolden er, som sagt, 1 Kr. pr. Pund; det svarer til et Bruttobeløb af 300,000 Kr. aarlig. Vi betale en Told paa Garn af 3 Stilling eller ca. 6 Ø. pr. Pund og betale Told af Kul og enkelte andre Stoffer. Men naar man opstiller Regneskiftet rigtig, kommer man til den Slutning, at Statskassen ved denne lille Fabrikation, der kun bestaar af 7 Væbe, taber mere end $\frac{1}{4}$ Million Kroner — aarlig! Jeg synes, at en saadan Disposition paa Toldlovens Omraade, finansielt set, fra Statskassens Synspunkt, absolut maa være et Misgreb, og jeg tror, at det, nationaløkonomisk set — jeg vil nævne Ordet ligefrem — er Kataklyberi. En meget berømt fransk Nationaløkonom, Bastiat, illustrerede en Gang Protektionismen med et tænkt Andragende fra Væbestøberne. Disse Væbestøbere tænkte at sende et Andragende til Lovgivningsmagten og deri sige: „Vi have en meget slem Konkurrence, der er værre end nogen anden Konkurrence, nemlig Dagslyset. Hvis vi kunde faa en Del af Dagslyset udelukket, vilde vi kunne beskæftige mange flere Arbejdere og sælge mange flere Tællelys.“ Mærkvaerdig nok beskæftede man endnu den Dag i Dag i Frankrig alle Væbestøbernes Døre og Vinduer, om det er for Væbestøbernes Skyld, tør jeg dog ikke med Bestemthed sige, men en Rendsgerning er det, at man gør det. Det var altsaa i dette Tilfælde en Konkurrence med Vorherres Sollys, der blev klaget over. Herhjemme have vi en Stearinfabrikant, han klager ikke over Vorherre, men over Hollænderne. Den Mand siger: Jeg vilde kunne producere 800,000 Pbd. Lys om Aaret, dersom jeg ikke havde denne hollandske Konkurrence, og paa Basis af denne Fremstilling, der er ledjaget af Dplysninger om, at han beskæftiger 40 Arbejdere og kan beskæftige ca. 50, paa Basis heraf fordrer denne Mand en Toldunderstøttelse, der andrager 100,000 Kr. aarlig. Han svarer ganske vist Toldafgift af Raamaterialier, men jeg vil antage, at der Netto bliver tilbage ca. 70,000 Kr., forudsat at han virkelig producerer de 800,000 Pbd. Et Andragende af allerjævneste Dato skal jeg tillade mig at omtale, nemlig et Andragende fra Aktieselskabet Rastrup Glasværk. Det er tilfældigvis kommet mig i Hænde, og dette Andragende indeholder blandt meget andet en Forsklaring over, hvor vanskeligt det er for Aktieselskabet at sælge Lampeglas,